

Treaty Series No. 41 (1995)

Agreement

between the Government of the
United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
and the Government of the Republic of Georgia for the

Promotion and Protection of Investments

London, 15 February 1995

[The Treaty entered into force on 15 February 1995]

*Presented to Parliament
by the Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs
by Command of Her Majesty
June 1995*

LONDON : HMSO

£4.00 net

**AGREEMENT
BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE UNITED KINGDOM
OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND
AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF GEORGIA
FOR THE PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS**

The Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of the Republic of Georgia;

Desiring to create favourable conditions for greater investment by nationals and companies of one State in the territory of the other State;

Recognising that the encouragement and reciprocal protection under international agreement of such investments will be conducive to the stimulation of individual business initiative and will increase prosperity in both States;

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

Definitions

For the purposes of this Agreement:

- (a) "investment" means every kind of asset and in particular, though not exclusively, includes:
- (i) movable and immovable property and any other property rights such as mortgages, liens or pledges;
 - (ii) shares in and stock and debentures of a company and any other form of participation in a company;
 - (iii) claims to money or to any performance under contract having a financial value;
 - (iv) intellectual property rights, goodwill, technical processes and know-how;
 - (v) business concessions conferred by law or under contract, including concessions to search for, cultivate, extract or exploit natural resources.

A change in the form in which assets are invested does not affect their character as investments and the term "investment" includes all investments, whether made before or after the date of entry into force of this Agreement;

- (b) "returns" means the amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profit, interest, capital gains, dividends, royalties and fees;
- (c) "nationals" means:
- (i) in respect of the Republic of Georgia: Georgians within the meaning of the law of the Republic of Georgia;
 - (ii) in respect of the United Kingdom: physical persons deriving their status as United Kingdom nationals from the law in force in the United Kingdom;
- (d) "companies" means:
- (i) in respect of the Republic of Georgia: any kind of legal person involved in economic activity irrespective of whether or not its activities are directed at profit;
 - (ii) in respect of the United Kingdom: corporations, firms and associations incorporated or constituted under the law in force in any part of the United Kingdom or in any territory to which this Agreement is extended in accordance with the provisions of Article 12;
- (e) "territory" means:
- (i) in respect of the Republic of Georgia: the Republic of Georgia, including the territorial sea and any maritime area situated beyond the territorial sea of the Republic of Georgia which has been or might in the future be designated under the national law of the Republic of Georgia in accordance with international law as an area within which the Republic of Georgia may exercise rights with regard to the sea-bed and subsoil and the natural resources;

- (ii) in respect of the United Kingdom: Great Britain and Northern Ireland, including the territorial sea and any maritime area situated beyond the territorial sea of the United Kingdom which has been or might in the future be designated under the national law of the United Kingdom in accordance with international law as an area within which the United Kingdom may exercise rights with regard to the sea-bed and subsoil and the natural resources and any territory to which this Agreement is extended in accordance with the provisions of Article 12.

ARTICLE 2

Promotion and Protection of Investment

(1) Each Contracting Party shall encourage and create favourable conditions for nationals or companies of the other Contracting Party to invest capital in its territory, and, subject to its right to exercise powers conferred by its laws, shall admit such capital.

(2) Investments of nationals or companies of each Contracting Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party. Neither Contracting Party shall in any way impair by unreasonable or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of investments in its territory of nationals or companies of the other Contracting Party. Each Contracting Party shall observe any obligation it may have entered into with regard to investments of nationals or companies of the other Contracting Party.

ARTICLE 3

National Treatment and Most-favoured-nation Provisions

(1) Neither Contracting Party shall in its territory subject investments or returns of nationals or companies of the other Contracting Party to treatment less favourable than that which it accords to investments or returns of its own nationals or companies or to investments or returns of nationals or companies of any third State.

(2) Neither Contracting Party shall in its territory subject nationals or companies of the other Contracting Party, as regards their management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investments, to treatment less favourable than that which it accords to its own nationals or companies or to nationals or companies of any third State.

(3) For the avoidance of doubt it is confirmed that the treatment provided for in paragraphs (1) and (2) above shall apply to the provisions of Articles 1 to 11 of this Agreement.

ARTICLE 4

Compensation for Losses

(1) Nationals or companies of one Contracting Party whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or other armed conflict, revolution, a state of national emergency, revolt, insurrection or riot in the territory of the latter Contracting Party shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, no less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own nationals or companies or to nationals or companies of any third State. Resulting payments shall be freely transferable.

(2) Without prejudice to paragraph (1) of this Article, nationals and companies of one Contracting Party who in any of the situations referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

- (a) requisitioning of their property by its forces or authorities, or

(b) destruction of their property by its forces or authorities, which was not caused in combat action or was not required by the necessity of the situation,

shall be accorded restitution or adequate compensation. Resulting payments shall be freely transferable.

ARTICLE 5

Expropriation

(1) Investments of nationals or companies of either Contracting Party shall not be nationalised, expropriated or subjected to measures having effect equivalent to nationalisation or expropriation (hereinafter referred to as "expropriation") in the territory of the other Contracting Party except for a public purpose related to the internal needs of that Party on a non-discriminatory basis and against prompt, adequate and effective compensation. Such compensation shall amount to the genuine value of the investment expropriated immediately before the expropriation or before the impending expropriation became public knowledge, whichever is the earlier, shall include interest at a normal commercial rate until the date of payment, shall be made without delay, be effectively realizable and be freely transferable. The national or company affected shall have a right, under the law of the Contracting Party making the expropriation, to prompt review, by a judicial or other independent authority of that Party, of his or its case and of the valuation of his or its investment in accordance with the principles set out in this paragraph.

(2) Where a Contracting Party expropriates the assets of a company which is incorporated or constituted under the law in force in any part of its own territory, and in which nationals or companies of the other Contracting Party own shares, it shall ensure that the provisions of paragraph (1) of this Article are applied to the extent necessary to guarantee prompt, adequate and effective compensation in respect of their investment to such nationals or companies of the other Contracting Party who are owners of those shares.

ARTICLE 6

Repatriation of Investment and Returns

Each Contracting Party shall in respect of investments guarantee to nationals or companies of the other Contracting Party the unrestricted transfer of their investments and returns. Transfers shall be effected without delay in the convertible currency in which the capital was originally invested or in any other convertible currency agreed by the investor and the Contracting Party concerned. Unless otherwise agreed by the investor transfers shall be made at the rate of exchange applicable on the date of transfer pursuant to the exchange regulations in force.

ARTICLE 7

Exceptions

The provisions of this Agreement relative to the grant of treatment not less favourable than that accorded to the nationals or companies of either Contracting Party or of any third State shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the nationals or companies of the other the benefit of any treatment, preference or privilege resulting from:

- (a) any existing or future customs union or similar international agreement to which either of the Contracting Parties is or may become a party, or
- (b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation or any domestic legislation relating wholly or mainly to taxation.

ARTICLE 8

Reference to International Centre for Settlement of Investment Disputes

- (1) Each Contracting Party hereby consents to submit to the International Centre for the Settlement of Investment Disputes (hereinafter referred to as "the Centre") for settlement by conciliation or arbitration under the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States opened for signature at Washington on 18 March 1965¹ any legal dispute arising between that Contracting Party and a national or company of the other Contracting Party concerning an investment of the latter in the territory of the former.
- (2) As long as the Republic of Georgia has not become a Party to the Convention referred to in paragraph (1) of this Article, disputes referred to in that paragraph shall be submitted to the Centre under the Rules governing the Additional Facility for the Administration of Conciliation, Arbitration and Fact-Finding Proceedings by the Secretariat of the Centre (Additional Facility Rules).
- (3) A company which is incorporated or constituted under the law in force in the territory of one Contracting Party and in which before such a dispute arises the majority of shares are owned by nationals or companies of the other Contracting Party shall in accordance with Article 25(2)(b) of the Convention be treated for the purposes of the Convention as a company of the other Contracting Party.
- (4) If any such dispute should arise and agreement cannot be reached within three months between the parties to this dispute through pursuit of local remedies or otherwise, then, if the national or company affected also consents in writing to submit the dispute to the Centre for settlement by conciliation or arbitration under the Convention, either party may institute proceedings by addressing a request to that effect to the Secretary-General of the Centre as provided in Articles 28 and 36 of the Convention. In the event of disagreement as to whether conciliation or arbitration is the more appropriate procedure the national or company affected shall have the right to choose. The Contracting Party which is a party to the dispute shall not raise as an objection at any stage of the proceedings or enforcement of an award the fact that the national or company which is the other party to the dispute has received in pursuance of an insurance contract an indemnity in respect of some or all of his or its losses.
- (5) Neither Contracting Party shall pursue through the diplomatic channel any dispute referred to the Centre unless:
- (a) the Secretary-General of the Centre, or a conciliation commission or an arbitral tribunal constituted by it, decides that the dispute is not within the jurisdiction of the Centre, or
 - (b) the other Contracting Party should fail to abide by or to comply with any award rendered by an arbitral tribunal.

ARTICLE 9

Disputes between the Contracting Parties

- (1) Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement should, if possible, be settled through the diplomatic channel.
- (2) If a dispute between the Contracting Parties cannot thus be settled, it shall upon the request of either Contracting Party be submitted to an arbitral tribunal.

¹ Treaty Series No. 25 (1967) Cmnd. 3255.

(3) Such an arbitral tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the tribunal. Those two members shall then select a national of a third State who on approval by the two Contracting Parties shall be appointed Chairman of the tribunal. The Chairman shall be appointed within two months from the date of appointment of the other two members.

(4) If within the periods specified in paragraph (3) of this Article the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make any necessary appointments. If the President is a national of either Contracting Party or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is a national of either Contracting Party or if he too is prevented from discharging the said function, the Member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments.

(5) The arbitral tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be binding on both Contracting Parties. Each Contracting Party shall bear the cost of its own member of the tribunal and of its representation in the arbitral proceedings; the cost of the Chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The tribunal may, however, in its decision direct that a higher proportion of costs shall be borne by one of the two Contracting Parties, and this award shall be binding on both Contracting Parties. The tribunal shall determine its own procedure.

ARTICLE 10

Subrogation

(1) If one Contracting Party or its designated Agency ("the first Contracting Party") makes a payment under an indemnity given in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party ("the second Contracting Party"), the second Contracting Party shall recognise:

- (a) the assignment to the first Contracting Party by law or by legal transaction of all the rights and claims of the party indemnified, and
- (b) that the first Contracting Party is entitled to exercise such rights and enforce such claims by virtue of subrogation, to the same extent as the party indemnified.

(2) The first Contracting Party shall be entitled in all circumstances to the same treatment in respect of:

- (a) the rights and claims acquired by it by virtue of the assignment, and
- (b) any payments received in pursuance of those rights and claims,

as the party indemnified was entitled to receive by virtue of this Agreement in respect of the investment concerned and its related returns.

(3) Any payments received in non-convertible currency by the first Contracting Party in pursuance of the rights and claims acquired shall be freely available to the first Contracting Party for the purpose of meeting any expenditure incurred in the territory of the second Contracting Party.

ARTICLE 11

Application of other Rules

If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to the present Agreement contain rules, whether general or specific, entitling investments by nationals or companies of the other, Contracting Party to a treatment more favourable than is provided for by the present Agreement, such rules shall to the extent that they are more favourable prevail over the present Agreement.

ARTICLE 12

Territorial Extension

At the time of signature of this Agreement, or at any time thereafter, the provisions of this Agreement may be extended to such territories for whose international relations the Government of the United Kingdom are responsible as may be agreed between the Contracting Parties in an Exchange of Notes.

ARTICLE 13

Entry into Force

This Agreement shall enter into force on the day of signature.¹

ARTICLE 14

Duration and Termination

This Agreement shall remain in force for a period of ten years. Thereafter it shall continue in force until the expiration of twelve months from the date on which either Contracting Party shall have given written notice of termination to the other. Provided that in respect of investments made whilst the Agreement is in force, its provisions shall continue in effect with respect to such investments for a period of twenty years after the date of termination and without prejudice to the application thereafter of the rules of general international law.

In witness whereof the undersigned, duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done in duplicate at London this 15th day of February 1995 in the English and Georgian languages, both texts being equally authoritative.

For the Government of
the United Kingdom of
Great Britain and
Northern Ireland:

JOHN MAJOR

For the Government of
the Republic of
Georgia:

E. SHEVARDNADZE

¹ The Treaty entered into force on 15th February 1995.

ხ ე ლ შ ე კ რ უ ლ ე ბ ა

დიდი ბრიტანეთისა და ჩრდილოეთ ირლანდიის გაერთიანებული სამეფოს მთავრობასა და საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობას შორის კაპიტალდაბანდების წახალისებისა და დაცვის შესახებ

დიდი ბრიტანეთისა და ჩრდილოეთ ირლანდიის გაერთიანებული სამეფოს მთავრობა და საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობა

აპირებენ შექმნან საუკეთესო პირობები კაპიტალდაბანდების განხორციელებისათვის თითოეული ქვეყნის მოქალაქეთა და კომპანიების მიერ მეორე ქვეყნის ტერიტორიაზე;

აღიარებენ, რომ საერთაშორისო ხელშეკრულებით ასეთი კაპიტალდაბანდების ხელშეწყობა და ურთიერთდაცვა სტიმულს მისცემს კერძო ბიზნესის ინიციატივას და ააძაღლებს ორივე ქვეყნის ხალხების კეთილდღეობას;

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

მ უ ხ ლ ი 1

განმარტებები

წინამდებარე ხელშეკრულების მიზნებისათვის

(ა) ტერმინი "კაპიტალდაბანდებები" ნიშნავს ყველა სახის ქონებრივ ფასეულობას და კერძოდ მოიცავს (თუმცა ამით არ შემოიფარგლება):

(i) მოძრავ და უძრავ ქონებას, აგრეთვე ყველა სახის ქონებრივ უფლებებს, როგორცაა დაგირავება, იპოთეკა, თუ თავდებით დადგომა;

(ii) კომპანიებში წილობრივი, სააქციონერო კაპიტალით, ობლიგაციებით და სხვა გზით მონაწილეობის უფლებებს;

(iii) მოთხოვნის უფლებას თანხაზე, ან ისეთი სახის საკონტრაქტო საქმიანობაზე, რასაც ფინანსური ღირებულება გააჩნია;

(iv) უფლებებს ინტელექტუალურ საკუთრებაზე, არამატერიალურ აქტივებს, ტექნიკურ პროცესებს და ნოუ-ჰაუსს;

(v) კანონით ან კონტრაქტით დადგენილ საქმიან კონცესიებს, მათ შორის ბუნებრივი რესურსების ძიებას, გადამუშავებას, ექსტრაგირებას და ექსპლუატაციას.

ფასეულობათა დაბანდების სახის შეცვლა არ იწვევს მათი არსის, როგორც კაპიტალდაბანდებითა ცვლილებას და ტერმინი "კაპიტალდაბანდებები" მოიცავს ყველა კაპიტალდაბანდებას, რომელიც

განხორციელდა წინამდებარე ხელშეკრულების ძალაში შესვლის თარიღამდე ან მის შემდეგ.

(ბ) ტერმინი "შემოსავალი" ნიშნავს თანხებს, მიღებულს კაპიტალდაბანდებებიდან, და კერძოდ მოიცავს (თუმცა ამით არ შემოიფარგლება) მოგებას, პროცენტს, დივიდენდს, ამონაგებს კაპიტალიდან, როიალთის და ლიცენზიურ ანაზღაურებას:

(გ) ტერმინი "მოქალაქეები" გულისხმობს:

(i) საქართველოს რესპუბლიკისათვის: ფიზიკურ პირებს, რომლებიც იღებენ საქართველოს რესპუბლიკის მოქალაქის სტატუსს საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობის მიხედვით;

(ii) გაერთიანებული სამეფოსათვის: ფიზიკურ პირებს, რომლებიც იღებენ გაერთიანებული სამეფოს მოქალაქის სტატუსს გაერთიანებული სამეფოს კანონმდებლობის მიხედვით.

(დ) ტერმინი "კომპანიები" ნიშნავს:

(i) საქართველოს რესპუბლიკისათვის: საქართველოს ტერიტორიაზე არსებულ ეკონომიკური საქმიანობის ნებისმიერ იურიდიულ პირს, დამოუკიდებლად იმისა, არის თუ არა მათი საქმიანობა მიმართული მოგების მიღებაზე;

(ii) გაერთიანებული სამეფოსათვის: კორპორაციები, ფირმები და ასოციაციები, რომლებიც შექმნილი ან რეგისტრირებული არიან მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით გაერთიანებული სამეფოს ნებისმიერ ნაწილში ან ნებისმიერ ტერიტორიაზე, რომლებზეც ვრცელდება წინამდებარე ხელშეკრულება მოცემული ხელშეკრულების მე-12 მუხლის შესაბამისად.

(ე) ტერმინი "ტერიტორია" ნიშნავს:

(i) საქართველოს რესპუბლიკისათვის: საქართველოს რესპუბლიკა საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული წყლებითა და ტერიტორიული წყლების მიღმა ზღვის რაიონით, რომელიც აღნიშნულია ან მომავალში შეიძლება აღინიშნოს საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობით საერთაშორისო სამართლის შესაბამისად როგორც ტერიტორია, რომლის ფარგლებში საქართველოს რესპუბლიკას შეუძლია განახორციელოს უფლებები ზღვის ფსკერთან, ნიადაგისქვეშა ფენებთან და ბუნებრივ რესურსებთან დაკავშირებით;

(ii) გაერთიანებული სამეფოსათვის: დიდი ბრიტანეთი და ჩრდილოეთი ირლანდია გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიული წყლებითა და ტერიტორიული წყლების მიღმა ზღვის რაიონით, რომელიც აღნიშნულია ან მომავალში შეიძლება აღინიშნოს გაერთიანებული სამეფოს კანონმდებლობით საერთაშორისო სამართლის შესაბამისად როგორც ტერიტორია, რომლის ფარგლებში გაერთიანებულ სამეფოს შეუძლია განახორციელოს უფლებები ზღვის

ფსკერთან, ნიადაგისქვეშა ფენებთან და ბუნებრივ რესურსებთან დაკავშირებით და ნებისმიერი ტერიტორია, რომელზეც ვრცელდება წინამდებარე ხელშეკრულება ამავე ხელშეკრულების მე-12 მუხლის დებულებების თანახმად.

მ უ ხ ლ ი 2

კაპიტალდაბანდების წახალისება და დაცვა

(1) თითოეული მონაწილე მხარე საკუთარ ტერიტორიაზე ხელს შეუწყობს და შეუქმნის საუკეთესო პირობებს მეორე მონაწილე მხარის მოქალაქეებს ან კომპანიებს დააბანდოს კაპიტალი, და დაეყრდნობა რა უფლებას თავისი კანონმდებლობის მიერ მისთვის მინიჭებული უფლებამოსილების გამოყენებაზე, სცნობს ამ კაპიტალს.

(2) თითოეული მონაწილე მხარის მოქალაქეების ან კომპანიების კაპიტალდაბანდებები უნდა სარგებლობდნენ სამართლიანობისა და თანასწორუფლებიანობის რეჟიმით და უნდა სავსებით დაცული იქნან მეორე მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე. არც ერთმა მონაწილე მხარემ, დაუსაბუთებლად თუ დისკრიმინაციული ხერხებით არ უნდა შეუშალოს ხელი თავის ტერიტორიაზე მეორე მონაწილე მხარის მოქალაქეებს ან კომპანიებს კაპიტალდაბანდებათა წარმართვაში, განმგებლობაში, გამოყენებაში, სარგებლობასა და გადაცემაში.

თითოეული მონაწილე მხარე ვალდებულია შეასრულოს მოვალეობები, რომლებიც ეხება მეორე მონაწილე მხარის მოქალაქეების ან კომპანიების კაპიტალდაბანდებებს.

მ უ ხ ლ ი 3

ეროვნული რეჟიმი და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის დებულებები

(1) არ შეიძლება რომელიმე მონაწილე მხარემ თავის ტერიტორიაზე მეორე მონაწილე მხარის მოქალაქეების ან კომპანიების კაპიტალდაბანდებებისა და შემოსავლების მიმართ გამოიყენოს ნაკლებად ხელშემწყობი რეჟიმი, ვიდრე იგი იყენებს თავისი მოქალაქეების ან კომპანიების კაპიტალდაბანდებათა და შემოსავლების მიმართ ან რომელიმე მესამე სახელმწიფოს მოქალაქეების ან კომპანიების კაპიტალდაბანდებებისა და შემოსავლების მიმართ.

(2) არ შეიძლება რომელიმე მონაწილე მხარემ თავის ტერიტორიაზე მეორე მონაწილე მხარის მოქალაქეებს ან კომპანიებს შეუქმნას ნაკლებად ხელშემწყობი რეჟიმი კაპიტალდაბანდებათა მართვაში, განმგებლობაში, გამოყენებაში, სარგებლობასა და გადაცემაში, ვიდრე იგი უქმნის თავის მოქალაქეებს ან კომპანიებს, ან რომელიმე მესამე სახელმწიფოს მოქალაქეებს ან კომპანიებს.

(3) გაუგებრობის თავიდან აცილების მიზნით მიღებულია, რომ ამ მუხლის (1) და (2) პარაგრაფებით აღწერილი რეჟიმი ეხება წინამდებარე შეთანხმების 1 - 11 მუხლის დებულებებს.

მ უ ხ ლ ი 4

ზარალის ანაზღაურება

(1) თუ ერთ-ერთი მონაწილე მხარის მოქალაქეების ან კომპანიების კაპიტალდაბანდება განიცადეს ზარალი მეორე მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე, რაც გამოწვეული იყო ომით ან შეიარაღებული კონფლიქტით, რევოლუციით, საგანგებო მდგომარეობით, აჯანყებით, ბუნტით ან მეორე მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე მომხდარი არეულობით, ამ მეორე მხარემ არ შეიძლება შეუქმნას პირველი მონაწილე მხარის კაპიტალდაბანდებას ნაკლებად ხელშეწყობის რეჟიმი რესტიტუციის, ზარალის ანაზღაურების, კომპენსაციის ან სხვა სახით მოგვარებისას, ვიდრე იგი უქმნის თავის საკუთარ მოქალაქეებს ან კომპანიებს, ან რომელიმე მესამე სახელმწიფოს მოქალაქეებს ან კომპანიებს. საბოლოო გადასახადი თავისუფლად ტრანსფერებადი უნდა იყოს.

(2) წინამდებარე მუხლის (1) პარაგრაფისათვის ზიანის მიუყენებლად, ერთი მონაწილე მხარის მოქალაქეები ან კომპანიები, რომლებაც ამ პარაგრაფში ნახსენებ ნებისმიერ სიტუაციაში განიცდიან დანაკარგებს მეორე მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე გამომდინარე:

(ა) მათი საკუთრების რეკვიზიციიდან ამ სახელმწიფოს ძალების ან ხელისუფლების მიერ, ან

(ბ) მათი საკუთრების განადგურებიდან ამ სახელმწიფოს ძალების ან ხელისუფლების მიერ, რაც არ იყო გამოწვეული საომარი მოქმედებებით, ან არ იყო ნაკარნახევი მდგომარეობის აუცილებლობით,

ექვემდებარებიან რესტიტუციას ან ადეკვატურ კომპენსაციას. საბოლოო გადახდები თავისუფლად ტრანსფერებადი უნდა იყოს.

მ უ ხ ლ ი 5

ექსპროპრიაცია

(1) თითოეული მონაწილე მხარის მოქალაქეების ან კომპანიების კაპიტალდაბანდება არ უნდა იყოს ექსპროპრიირებული, ნაცაონალიზებული, ან მოქცეული რაიმე სხვა მისი შედეგებით ნაცაონალიზაციისა და ექსპროპრიაციის (აქ და შემდგომში ნახსენება, როგორც "ექსპროპრიაცია") ტოლფასი ღონისძიებების ქვეშ მეორე მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე, თუკი ეს არ ეხება ამ პირველი მონაწილე მხარის საზოგადოებრივი ინტერესების განხორციელებას შიგა მათხოვნილებზე არადისკრიმინაციულ საფუძველზე და სწრაფად,

ადექვატური და ეფექტური კომპენსაციის სანაცვლოდ. ასეთი კომპენსაცია ეკვივალენტური უნდა იყოს ექსპროპრიაციებული კაპიტალდაბანდებების ჭეშმარიტი ღირებულებისა, განსაზღვრული უშუალოდ ექსპროპრიაციის განხორციელებამდე ან მოსალოდნელი ექსპროპრიაციის ოფიციალურად გამოცხადებამდე, ამ ორიდან რომელიც უფრო ადრინდელია. კომპენსაცია უნდა შეიცავდეს ნორმალურ კომერციულ დონეზე პროცენტს გადახდის დღემდე, უნდა განხორციელდეს დაყოვნების გარეშე, უნდა იყოს ეფექტურად რეალიზებადი და თავისუფლად ტრანსფერებადი. მოქალაქეს ან კომპანიას, რომელიც დაზარალდა, უნდა ჰქონდეს უფლება იმ მხარის კანონმდებლობის შესაბამისად, რომელიც ანხორციელებს ექსპროპრიაციას, სასწრაფოდ შეასწავლოს ამ მხარის იურიდიულ ან დამოუკიდებელ უფლებამოსილ პირს მოქალაქის ან კომპანიის საქმე და მოქალაქის ან კომპანიის კაპიტალდაბანდებების ფასეულობა მოცემულ პარაგრაფში წარმოდგენილი პრინციპების შესაბამისად.

(2) სადაც ერთი მონაწილე მხარე ახორციელებს საკუთრების ექსპროპრიაციას კომპანიისა, რომელიც შექმნილი ან რეგისტრირებული არის მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად თავისი ტერიტორიის რომელიმე ნაწილში, და რომელშიც მეორე მონაწილე მხარის მოქალაქეებს ან კომპანიებს აქვთ წილი, მან უნდა უზრუნველყოს ამ მუხლის პირველი პარაგრაფის განხორციელება იმ ზომით, რომელიც საჭიროა, რათა გარანტირებულ იქნეს სწრაფი, ადეკვატური და ეფექტური კომპენსაცია მეორე მხარის იმ მოქალაქეების და კომპანიების კაპიტალდაბანდებებისა, რომლებიც არიან ამ წილის მფლობელები.

მ უ ხ ლ ი 6

კაპიტალდაბანდებების და შემოსავლების რეპატრიაცია

თითოეულმა მონაწილე მხარემ მეორე მონაწილე მხარის მოქალაქეებს ან კომპანიებს მათი კაპიტალდაბანდებების და შემოსავლების შეუზღუდავი ტრანსფერტის გარანტია უნდა მისცეს. ტრანსფერტი უნდა განხორციელდეს ყოველგვარი გადავადების გარეშე იმ სახის კონვერტირებადი ვალუტით, რომელშიც მოხდა პირველადი კაპიტალდაბანდება ან სხვა სახის კონვერტირებადი ვალუტით ინვესტირებისა და მონაწილე მხარეს შორის შეთანხმების საფუძველზე. იმ შემთხვევაში, თუ სხვაგვარად არ არის შეთანხმებული ინვესტირების მიერ, ტრანსფერტები უნდა განხორციელდეს ტრანსფერტის თარიღისათვის არსებული სავალუტო კურსით სავალუტო გაცვლის შესახებ მოქმედი ნორმატიული აქტების შესაბამისად.

მ უ ხ ლ ი 7

გამონაკლისება

წინამდებარე ხელშეკრულების დებულებანი ასეთა რეჟიმის მინიჭების შესახებ, რომელიც არანაკლებ ხელშემწყობია, ვიდრე რეჟიმი გამოყენებული თვით მონაწილე მხარის ან რომელიმე მესამე

სახელმწიფოს მოქალაქეების ან კომპანიების მიმართ, არ იქნება გაგებულა, როგორც ერთი მონაწილე მხარის ვალდებულება განაგრძოს მეორე მონაწილე მხარის მოქალაქეებზე ან კომპანიებზე ნებისმიერი რეჟიმის სარგებლიანობა, უპირატესობა ან პრივილეგია, რომელიც გამოწვეულია:

(ა) არსებული ან მომავალი საბაჟო კავშირებით ან სხვა მსგავსი საერთაშორისო ხელშეკრულებით, რომელშიც თითოეული მონაწილე მხარე არის ან შეიძლება გახდეს მონაწილე, ან

(ბ) ნებისმიერი საერთაშორისო ხელშეკრულებით ან შეთანხმებით, რომელიც მთლიანად ან ძირითადად ეხება დაბეგვრას, ან ადგილობრივი კანონმდებლობით, რომელიც მთლიანად ან ძირითადად ეხება დაბეგვრას.

მ უ ხ ლ ი მ

საინვესტიციო დავების მოგვარების საერთაშორისო ცენტრთან ურთიერთობა

(1) ყოველი მონაწილე მხარე აცხადებს თანხმობას წარუდგინოს საინვესტიციო დავების მოგვარების საერთაშორისო ცენტრს (შემდგომში მოხსენიებული როგორც (ცენტრი)) მორიგებით ან არბიტრაჟით მოგვარებისათვის ნებისმიერა იურსდიქციულ დავა, რომელიც წარმოიშობება ამ მონაწილე მხარესა და მეორე მონაწილე მხარის მოქალაქეს ან კომპანიას შორის ამ უკანასკნელის კაპიტალდაბანდებებთან დაკავშირებით პირველი მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე, შესაბამისად კონვენციისა სახელმწიფოთა და სხვა სახელმწიფოების მოქალაქეთა შორის საინვესტიციო დავების მოგვარების შესახებ, რომელზეც ხელის მოწერა დაიწყო ვაშინგტონში 1965 წლის 18 მარტს.

(2) საქართველოს რესპუბლიკას ამ მუხლის პირველ პარაგრაფში ნახსენებ კონვენციაში გაწვერიანებამდე აქ აღნიშნული დავები გადაეცემა განსაზღვრულად ცენტრს იმ წესების თანახმად, რომელთა მეშვეობით იმართება "დამატებითი პირობები ცენტრის სამდივნოს მიერ მორიგების, არბიტრაჟისა და ფაქტების დადგენის პროცედურების გატარებისათვის" ("დამატებითი პირობების წესები").

(3) კომპანია, რომელიც შექმნილი ან რეგისტრირებულია მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად ერთი მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე და რომელიც ამ დავის წამოჭრამდე უდიდესი წილი მეორე მონაწილე მხარის მოქალაქეებს ან კომპანიებს ეკუთვნით, კონვენციის 25 მუხლის მეორე პარაგრაფის (ბ) ქვეპარაგრაფის თანახმად უნდა ჩაითვალოს მეორე მონაწილე მხარის კომპანიად.

(4) რაიმე ამგვარი დავის წარმოშობის შემთხვევაში, თუ სამი თვის განმავლობაში არ მოხერხდა მხარეთა შორის დავის გადაწყვეტა ადგილობრივი საშუალებებით, ან სხვა რაიმე გზით, მაშინ თუკი დაწარალებულია მოქალაქე ან კომპანია ასევე განაცხადებს წერილობით თანხმობას გადაეცეს სადაც საკითხს "ცენტრს" მისაგვარებლად მორიგების ან არბიტრაჟის გზით "კონვენციის" საფუძველზე, ორივე მხარეს შეუძლია დანაშნის სასამართლო განხილვა "ცენტრის"

გენერალური მდიანისადმი თხოვნის მიმართვით, როგორც ეს დადგენილია კონვენციის 28-ე და 36-ე მუხლებში. დაზარალებულ მოქალაქეს ან კომპანიას უთანხმოების შემთხვევაში უნდა ჰქონდეს ამორჩევის უფლება მომხრეებელ სასამართლოს ან არბიტრაჟს შორის იმის მიხედვით, თუ რომელი პროცედურაა მისთვის უფრო მისაღები. დავის მონაწილე მხარემ საქმის განხილვის ან იძულებითი გადაწყვეტილების არც ერთ ეტაპზე არ უნდა წამოაყენოს პრეტენზიის სახით ის ფაქტი, რომ მოქალაქემ ან კომპანიამ, რომელიც წარმოადგენს დავის მონაწილე მხარეს, მიიღო სადაზღვევო კონტრაქტით გათვალისწინებული მოქალაქის ან კომპანიის მთლიანი ან ნაწილობრივი დანაკარგების კომპენსაცია.

(5) არც ერთი მონაწილე მხარე არ გადაწყვეტს "ცენტრში" გადაცემულ დავას დიპლომატიური არხების საშუალებით, სანამ:

(ა) ცენტრის გენერალური მდიანი, მომრიგებელი კომისია, ან კომისიის მიერ დაფუძნებული სამედიატორო სასამართლო არ მიიღებს გადაწყვეტილებას იმის შესახებ, რომ მოცემული სადავო საკითხი არ ექვემდებარება ცენტრის აურისდიქციას, ან

(ბ) მხარე მონაწილე მხარე არ შეასრულებს ან არ დაემორჩილება არბიტრაჟის მიერ გამოტანილ რაიმე გადაწყვეტილებას.

მ უ ხ ლ ი 9

დავა მონაწილე მხარეთა შორის

(1) დავა მონაწილე მხარეთა შორის, რომელიც წარმოიშობა წინამდებარე ხელშეკრულების განმარტების ან გამოყენების გამო, შექცობისდაგვარად მოგვარდება დიპლომატიური არხების საშუალებით.

(2) თუ დავა არ გადაწყდება ამ საშუალებით, მაშინ მონაწილე მხარეთაგან ერთ-ერთის მოთხოვნის საფუძველზე, ეს საქმე განსახილველად გადაეცემა სამედიატორო სასამართლოს.

(3) სამედიატორო სასამართლო ცალკე იქმნება ყოველი კონკრეტული შემთხვევისათვის შემდეგნაირად. არბიტრაჟის მოთხოვნის მიღებიდან ორი თვის განმავლობაში მონაწილე მხარეთაგან ყოველი ნაშნავს სამედიატორო სასამართლოს თითო წევრს. ეს ორი წევრი ამიანჩევს მესამე სახელმწიფოს მოქალაქეს, რომელიც ორი მონაწილე მხარის თანხმობით უნდა დაინიშნოს სამედიატორო სასამართლოს თავმჯდომარედ. თავმჯდომარე დაინიშნება დანიარჩენი ორი წევრის არჩევადან ორი თვის განმავლობაში.

(4) თუ მოცემული მუხლის მე-3 პარაგრაფში აღნიშნულ პერიოდში არ მისდის აუცილებელი დანიშვნება, სხვა რომელიმე მარეკულანობის ხელშეკრულების არანსებობის შემთხვევაში, მონაწილე მხარეთაგან ნებისმიერს უფლება აქვს მიმართოს საერთაშორისო უმაღლესი სასამართლოს პრეზიდენტს, რათა ამ უკანასკნელმა მოახდინოს შესაბამისი დანიშვნება. თუ პრეზიდენტი ერთ-ერთი მონაწილე მხარის

მოქალაქეა, ან თუ ის რაღაც მიზეზის გამო ვერ ასრულებს ნახსენებ ფუნქციას, მაშინ შესაბამისი დანიშვნები უნდა გააკეთოს ვიცე-პრეზიდენტმა. თუ ვიცე-პრეზიდენტი არის მონაწილე მხარეთაგან ერთ-ერთის მოქალაქე, ან თუ ისიც სხვა რაიმე მიზეზის გამო ვერ ახერხებს აღნიშნული ფუნქციის შესრულებას, მაშინ შესაბამისი დანიშვნები უნდა გააკეთოს უმაღლესი სასამართლოს რანგით შემდეგმა წევრმა, რომელიც არ იქნება მონაწილე მხარეთაგან ერთ-ერთის მოქალაქე.

(5) სამედიატორო სასამართლო გადაწყვეტილებას იღებს ხმათა უმრავლესობით. ეს გადაწყვეტილება აუცილებელი იქნება ორივე მხარისათვის. მონაწილე მხარეთაგან თითოეული უზრუნველყოფს სასამართლოს თავისი წევრის და სამედიატორო პროცესებში თავისი წარმომადგენლობის მატერიალურ ანაზღაურებას. თავმჯდომარისა და სხვა დარჩენილ ხარჯებს ორივე მხარე გაინაწილებს თანაბრად. სამედიატორო სასამართლოს თავისი გადაწყვეტილებით შეუძლია ხარჯები გადაანაწილოს და ერთ-ერთ მონაწილე მხარეს ხარჯების გადახდის უფრო დიდი წილის მიაკუთვნოს, და ეს გადაწყვეტილება ორივე მხარეს ავალდებულებს. სამედიატორო სასამართლო თვითონ აწესებს თავის პროცედურებს.

მ უ ხ ლ ა 10

სუბროგაცია

(1) თუ ერთ-ერთი მონაწილე მხარე ან მის მიერ დანიშნული შუამავალი (პირველი მონაწილე მხარე) ახდენს გადახდას გარანტიით გაცემულ კაპიტალდაბანდებაზე მეორე მონაწილე მხარის (მეორე მონაწილე მხარე) ტერმინორაზე, მეორე მონაწილე მხარემ უნდა აღიაროს:

(ა) პირველ მონაწილე მხარისათვის დაზღვეული მხარის ყველა უფლებებისა და პრეტენზიების გადაცემა კანონით ან იურიდიული გარიგებით, და

(ბ) რომ პირველი მონაწილე მხარე უფლებამოსილია გამოიყენოს ეს უფლებები და წამოაყენოს პრეტენზიები სუბროგაციის საშუალებით ისევე, როგორც დაზღვეულ მხარეს.

(2) პირველ მონაწილე მხარეს ნებისმიერ შემთხვევაში მიენიჭება ასეთივე რეჟიმი:

(ა) უფლებებისა და პრეტენზიებისადმი დამოკიდებულებაში, რომლებიც მან მათი ზემოთ მოხსენიებული გადაცემის გზით და

(ბ) ყოველგვარ გადასახადებთან დამოკიდებულებაში, რომლებიც მან მათი ამ უფლებებისა და პრეტენზიების აღსრულების საფუძველზე.

როგორც დაზღვეულ მხარეს ჰქონდა უფლება მიეღო თავისი უფლებამოსილებით მოცემული ხელშეკრულების საშუალებით კაპიტალდაბანდებისთან და მისგან მიღებულ შემოსავალთან დაკავშირებით.

(3) ნებისმიერი გადახდები, რომლებიც მიღებულია არაკონვერტირებადი ვალუტის სახით პირველი მონაწილე მხარის მიერ, მიღწეული უფლებებისა და პრეტენზიების თანახმად, უნდა იყოს გამოსადეგი პირველი მონაწილე მხარის მიერ ნებისმიერი ხარჯის გაწვევისათვის მეორე მონაწილე მხარის ტერიტორიაზე.

მ უ ხ ლ ი 11

სხვა წესების გამოყენება

თუ რომელიმე მონაწილე მხარის კანონმდებლობა ან მონაწილე მხარეების აწ არსებული ან შემდგომში ჩამოყალიბებული ურთიერთვალდებულებები საერთაშორისო სამართლის საფუძველზე, წინამდებარე ხელშეკრულების დამატებით, შეიცავენ ზოგად ან სპეციფიკურ დებულებებს, რომლებიც ანიჭებენ მეორე მონაწილე მხარის მოქალაქეების ან კომპანიების კაპიტალდაბანდებებს უფრო ხელსაყრელ რეჟიმს, ვიდრე იძლევა წინამდებარე ხელშეკრულება, მაშინ მოცემული დებულებები უნდა პრევალირებდეს წინამდებარე ხელშეკრულების შესაბამის დებულებებზე, იმდენად, რამდენადაც ისინი მეტად ხელსაყრელნი არიან.

მ უ ხ ლ ი 12

მოქმედების ზონა

აღნიშნული ხელშეკრულების ხელმოწერის დღიდან, ან ამის შემდეგ ნებისმიერ დროს, ხელშეკრულების დებულებები შეიძლება გავრცელდეს იმ ტერიტორიებზე, რომელთა საგარეო ურთიერთობებზეც გაერთიანებული სამეფოს მთავრობაა პასუხისმგებელი, რაც შეთანხმდება მონაწილე მხარეთა შორის ნოტების გაცვლით.

მ უ ხ ლ ი 13

ძალაში შესვლა

აღნიშნული ხელშეკრულება ძალაში შედის ხელმოწერის დღიდან.

მოქმედების ვადა და შეწყვეტა

ეს ხელშეკრულება ძალაში რჩება ათი წლის განმავლობაში. ამის შემდეგ უნდა გაგრძელდეს მანამდე, სანამ ამოიწურება თორმეტი თვე იმ დღიდან, როდესაც ნებისმიერი მონაწილე მხარე მეორეს გაუგზავნის შეტყობინებას ამ ხელშეკრულების მოქმედების შეწყვეტის შესახებ. იმ კაპიტალდაბანდებებთან მიმართებაში, რომლებიც განხორციელებული იყო წინამდებარე შეთანხმების მოქმედების შეწყვეტამდე, ხელშეკრულების დებულებები დარჩება მოქმედებაში მისი ანულისების თარიღიდან შემდეგი ოცი წლის განმავლობაში და შემდგომში საყოველთაო საერთაშორისო სამართლის წესების გამოყენებაში დარღვევის გარეშე.

ამის დასტურად, შესაბამისი მთავრობების მიერ სათანადო უფლებამოსილებით აღჭურვილმა ქვემოთ ხელისმომწერებმა ხელი მოვაწერეთ აღნიშნულ ხელშეკრულებას.

ხელმოწერილია 1995 წლის 15 თებერვალს, ქ. ლონდონში ინგლისურ და ქართულ ენებზე, ამავე დროს ორივე ტექსტს აქვს თანაბარი ძალა.

დიდი ბრიტანეთისა და ჩრდილოეთ
აილანდის გაერთიანებული სამეფოს
მთავრობის სახელით

საქართველოს რესპუბლიკის
მთავრობის სახელით

JOHN MAJOR

E. SHEVARDNADZE